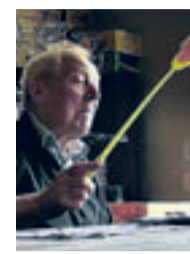

CULTUUR

DE SCHETSEN DIE NIET MOCHTEN WORDEN GEZIEN

Renaissancemeesters in Londen >46

EEN FILM DIE ZEER DOET

'Bedankt en merci' van Kat Steppe en Nahid Shaikh >43

Zes redenen waarom u een voorstelling van Alexander Devriendt bekeken moet hebben

ALEXANDER DEVRIENDT

- maakt deel uit van performancegezelschap Ontroerend Goed.
- boekte samen met zijn compagnons grote internationale successen met voorstellingen als *The Smile off Your Face*, *Internal* en *A Game of You*.
- Ontroerend Goed en de Kopergietery maakten de jongerenproductie *Pubers bestaan niet*, en die werd internationaal evenzeer lyrisch onthaald.
- werkt momenteel opnieuw samen met acht jongeren van de atelierwerking van de Kopergietery aan *Teenage Riot*. **Première: 7 mei.**

■ Alexander Devriendt (l.) met enkele acteurs uit *Pubers bestaan niet*.

■ Jongeren communiceren makkelijker en eerlijker via webcam en sms dan oog in oog met de ander. Staan ze toch voor het publiek, dan biedt een plastic zak bescherming.

ONTROEREND GOED

'Volwassenen zijn geen voorbeeld, ze zijn een waarschuwing'

Na het gigantische succes van *Pubers bestaan niet*, een productie die tot in New York lyrisch werd onthaald, werkt Alexander Devriendt opnieuw met een bende jongeren. *Teenage Riot* gaat volgende week in première. En al zijn er nooit garanties in de kunsten, toch durft Griet Op de Beeck na het zien van twee repetities te vermoeden dat jong en vooral oud moet gaan kijken. Daar zijn zes goeie redenen voor. **DOOR GRIET OP DE BEECK**

1 Alexander Devriendt is een van de interessantste makers van dit moment.

Hij is drieëndertig en germanist van opleiding. Ongeveer tien jaar geleden richtte hij mee Ontroerend Goed op. Wat startte als een dichterscollectief, groeide uit tot een theaterperformancegezelschap dat op een originele manier de relatie tussen makers en publiek onderzoekt. Door bijvoorbeeld voorstellingen te maken waar toeschouwers in hun eentje (*A Game of You*, *Internal*) of in kleine groepjes (*Under the Influence*) de confrontatie met de spelers aangaan.

Twee jaar geleden maakte hij in coproductie met De Kopergietery *Pubers bestaan niet*: een aangrijpende, geestige, intelligente voorstelling die terecht werd bejubeld. Voor Alexander Devriendt ligt het werk met jongeren in de lijn van zijn artistieke zoektocht: "Ik heb een tijdje gedacht dat ik theater moest maken, in klassieke zin. Dat heeft niet tot onze beste voorstellingen geleid. Ik wil liever domeinen exploreren

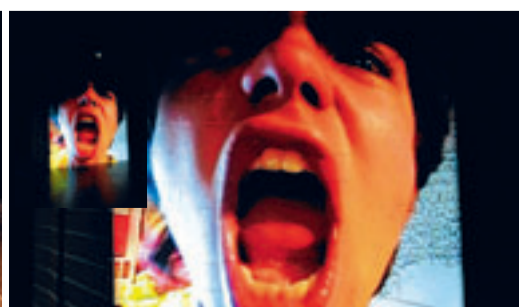
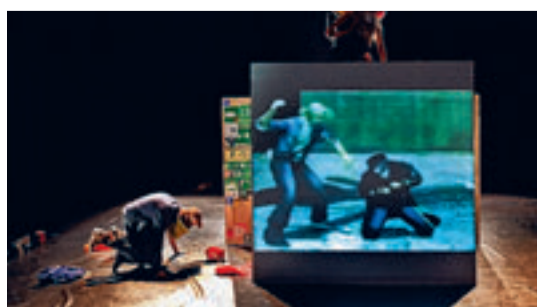
waar nog echt iets te ontdekken valt. Zoals nu, met jongeren. Ik hou van hun directheid, hun brute aanwezigheid. Zij staan geen toneeltje te spelen, zij zijn er, met hun energie, hun concentratie en hun verbeelding. Dat is wat spelers bij Ontroerend Goed ook proberen te doen."

En nu is het repetitie en zit Devriendt in de zaal van de Kopergietery met acht jongeren. Ook al is het stressy wegens de nakende première, hij pakt dat uitstekend aan. Hij is een regisseur die discussies aangaat, uitleg geeft, checkt of iedereen oké is, en uiteindelijk de boel charmant weet te sturen: "Sorry, schatjes, maar ik ga mij ermee bemoeien." Zo moet dat zijn. De spelers dragen hem ook op handen. "Het is leuk om met Alexander te werken. Hij is een van de weinige regisseurs die echt samen met ons een stuk maakt. Deze productie is geen invuloefening naar zijn ideeën." "Hij begrijpt ons zo goed." "Hij is eigenlijk zelf nog zeshien." "Het is zo wijs dat hij probeert voorbij de grens te gaan, hij wil iets anders tonen dan wat meestal op theaterpodia te zien is."

VERVOLG OP PAGINA 46

■ Acht jongeren sluiten zich op in wat ze het kot noemen, weg van de wereld die te heftig geworden is. Zij bepalen met hun camera wat het publiek wel en niet te zien krijgt.

VERVOLG
VAN
PAGINA
41

■ De nieuwe voorstelling *Teenage Riot* gaat verder dan *Pubers*: het snijdt dieper en gaat voor een hardere confrontatie. De welsprekendheid maakt plaats voor chaos in het hoofd.

Het zijn jongeren die spelen.

Jongeren op een scène zijn een cadeau, want het is fijn kijken naar ruw talent. Anderzijds moet je er als maker wel voor zorgen dat ze zichzelf ook overstijgen, dat hun gebrek aan ervaring en opleiding het gewenste resultaat niet in de weg staat. Alexander Devriendt zoekt op een goeie manier naar het juiste evenwicht: "Sommige mensen die de voorstelling zien, beweren: dat kan nooit van die jongeren komen, jij manipuleert de boel. Dan denk ik: het zal wel zijn! Als regisseur probeer ik een verheevigde vorm van de realiteit te tonen, wat kunst altijd is. Tijdens repetities creëer ik voor die gasten een vrije ruimte die niet bestaat, behalve hier. En dat leidt tot prachtig materiaal, op voorwaarde dat er hard gewerkt wordt. Alle inhoud komt van hen, en ik geef dat vorm. Maar wat zij zeggen en doen op scène moet aansluiten bij wie ze zijn. Dat is ook gelukt."

Voor Alice Dooreman (14), Edouard Devriendt (17), Ian Ghysels (17), Jorge De Geest (15), Koba Ryckewaert (16), Marthe Hoet (14), Nanouk Lemmerling (14) en Verona Verbakel (17) is het een topervaring. Allemaal komen ze uit de atelierwerking van de Kopergieterij, en sommigen zaten al in *Pubers bestaan niet*. Koba is helemaal veranderd door haar theaterervaring: "Ik zou veel gemist hebben als ik *Pubers* niet gedaan had. Ik was vroeger echt verlegen, nu ben ik veel opener. Ik denk ook anders over de dingen, en ik wil iets bereiken, later." Nanouk: "Ik vind het ongelooflijk leuk om een andere manier te vinden om te laten zien wat ik echt denk en voel." Alice: "Wij moeten nadenken over wie we zijn en hoe we in de wereld staan, en da's bijzonder, de meeste andere veertienjarigen doen dat niet. Edouard: "Je wordt tijdens repetities en vooral tijdens een tournee geconfronteerd met andere mensen, en zo leer je jezelf veel beter kennen."

Het is géén 'Pubers bestaan niet 2', 'Teenage Riot' gaat een stap verder.

Niets is lastiger dan een voorstelling maken die velen zullen beschouwen als de opvolger van het grote succesnummer. Maar al tijdens de repetitie wordt het voelbaar: dit is anders. Dit gaat verder, snijdt dieper, gaat voor een hardere confrontatie. Alexander Devriendt: "*Pubers* was positief: kijk naar ons, wij moeten de kans krijgen om te rebelleren. Nu maakt de welsprekendheid plaats voor de chaos in het hoofd, het niet weten, het niet gezegd krijgen. Toen ik vijftien was, zei mijn leraar Latijn: 'Jij moet nog geen alternatief geven, jij mag gewoon zeggen wat jou niet bevalt'. Aan die zin heb ik tijdens de voorbereiding van

Teenage Riot vaak gedacht. Ik wil respect voor het gevoel van onvrede, in de hoofden van pubers én van onszelf."

Ian leest een stukje van zijn nieuwe tekst luidop: '*volwassenen zijn geen voorbeeld, ze zijn een waarschuwing*'. Hoppa. Het lijkt het me meer dan eens heftig voor ouders in de zaal. Koba: "Absoluut. We geven in het stuk aan hoe we naar hen kijken, we vertellen over onze levens. Als je dan een zin hoort van een ouder aan een kind: 'neem dat maar mee, ze hebben hier toch geld genoeg', of: 'vraag eens aan papa of hij de alimentatie stort', dan komt dat wel binnen, denk ik. Gelukkig kunnen we nog altijd zeggen: het is maar theater (*lacht*)." Edouard: "De mijne gaan megastil zijn, denk ik." Alice: "Volgens mij gaan ze er toch eens stevig over nadenken." Jorge: "Ach, het mag eens gezegd worden."

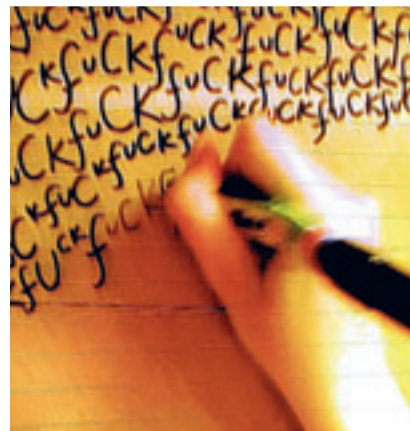
De teksten zijn authentiek, slim en geestig.

Gesprekken, improvisaties en discussies tijdens repetities liggen aan de basis van de tekst die Alexander Devriendt samen met Joeri Smet geschreven heeft. Het is hun binnenkant, met de upgrade van een theatermaker die weet hoe hij een stuk moet schrijven. Het resultaat is tegelijk scherp en relativiserend geestig ('*Mijn kinderen mogen later ook toneel doen. En ik ga net als jullie altijd links-intellectueel blijven*'). Van wat ik al kon horen, hebben ze een punt. Veertigers vinden van alles van de jonge generatie, maar dreigen te vergeten dat zij wel degenen zijn die hen en de wereld om hen heen hebben gevormd.

Verder mag er ook gelachen worden. Alexander Devriendt: "Jongeren hebben humor nodig. Ze reiken dat in improvisaties spontaan aan, en ze zijn er trots op. Ik wil humor nooit gebruiken als glijmiddel, maar die lichtheid is even relevant. Ze uiten hun onvrede, maar als ik vraag: 'Wie heeft er allemaal een goed leven?', gaan ook alle handen omhoog. Ik probeer al die kleuren in deze voorstelling te steken."

De repetities waren veelbelovend.

In theater weet je het maar nooit. Soms mislukken projecten die er op papier fantastisch uitzien, soms zijn premières van voorstellingen die tien dagen voordien nergens op leken opeens absolute top - dankzij een briljant inzicht van de regisseur, een *mindswitch* van de spelers of een gouden vondst van de scenograaf. Dat is ook het mooie. Wat ik te zien kreeg in de Kopergieterij deed mij alvast zin krij-

Het zijn bovenal de beelden die spreken.

Op de scène: een kot, zoals zij het noemen. Met zijn achten beslissen ze om zich daarin terug te trekken, weg van de wereld die te heftig geworden is. De voorkant van het kot is meteen ook een projectiescherm. Via hun camera beslissen zij wat het publiek wel en niet te zien krijgt.

Alexander Devriendt: "In de wereld van jongeren spelen YouTube en webcams een grote rol. De meest intieme bekentenissen worden online gezet. Ze praten vlotter en eerlijker tegen een camera, naar mijn gevoel. En wat mij betreft, staat dat echte communicatie en diepgang helemaal niet in de weg, integendeel. Met een kleine bescherming is het makkelijker om echt te zeggen wat je kwijt wilt. Met dat gegeven wou ik aan de slag. Ik heb hen bijvoorbeeld gevraagd om drie bekentenissen op te nemen. Eentje eerlijk, twee verzonnen, en ze mochten mij nooit vertellen welke waar was. Een paar van die opnames gebruiken we in de voorstelling."

Sommige beelden zijn zelfs in de repetitie al pakkend. Als een deel van de jongeren ouders spelen ('Doet hij nog Latijn?' 'Heeft hij al een lief?' 'Ik heb een goed productje tegen acne') en de camera zoomt in op de blik van de jongen over wie het gaat, is die zo sprekend dat zelfs ik mij als niet-ouder schuldig begin te voelen.

Ik hou van de directheid van jongeren, van hun brute aanwezigheid. Zij staan geen toneeltje te spelen, zij zijn er

gen. Ik zag sterke beelden, leuke ideeën, de belofte van wat kan zijn. Ik zag jongeren met talent en overgave ("Alsjeblieft, alsjeblieft, mag ik die scène spelen?" "En ik?" "En ik?" Alexander in kleine wanhoop: "Schatjes, sorry, maar ik ga moeten beslissen voor jullie, allemaal kan echt niet"). Jongeren die het belangrijk vinden, maar ook niet zo dat het hun leven in de weg gaat staan ("Morgen doorloop en we moeten onze tekst kennen? Maar ik ga wel uit hé, vanavond. Het is zaterdag."). Ik zag een regisseur met veel ideeën, hoop en wat gezonde twijfel: "Ik heb nog twee weken om ervoor te zorgen dat ze er staan: ze mogen geen tekst zeggen, die woorden moeten onder hun vel zijn gaan zitten. En dan zullen we zien of onze intenties zichtbaar en voelbaar worden. We gaan er in ieder geval keihard voor werken."

Teenage Riot van Ontroerend Goed en de Kopergieterij gaat op 7 mei in première: www.kopergieterij.be